

ikke længe har gjort. Derfor forbavser det ikke mindst mit Parti, at den højtærede Indenrigsminister har turdet gaa med til det Forslag, som gaar ud paa en Lejeforhøjelse som den, der foreslaas i det foreliggende Lovforslag, nemlig 30 pCt. paa Lejen fra 1914. Det maa forbavse, fordi Tiden netop nu er saa overordentlig vanskelig. Fra 1. April gaar vi ind i en Periode, hvor et af de for Arbejderklassen allervigtigste Næringsmidler, Brødet, bliver fordyret, vi gaar ind i en Periode, hvor Huslejeforhøjelsen træder i Kraft, vi staa samtidig overfor en Arbejdsituation, hvor Arbejdsgiverne i vort Land kræver en alvorlig Nedsættelse af Arbejdsfortjenesten. Enhver, der forstaa Ansvarret overfor vort Samfund, maa forstaa, at naar Forholdene spiller sammen paa den Maade, kan de let nærme sig en ganske alvorlig Krisesituation, en Krisesituation, som maaske ikke alle har det fulde Overblik over.

Jeg advarer da paa det alleralvorligste mod at gaa de Veje, som man her ønsker at følge, men jeg erkender, at over det foreliggende Forslag staaer de Ord, som findes over Dantes Helvede: Her lades alt Haab ude. Thi det, der er Grundtonen baade i den højtærede Indenrigsministers og den ærede Ordførers Bemærkninger er jo, at der ikke er Tid til at behandle dette Spørgsmaal. Det er Tidsspilde, det er unyttigt at gaa yderligere ind paa en Forhandling om dette Spørgsmaal, sagde det ærede 2det tingvalgte Medlem. Det er trøstesløse Forhold at arbejde under i en Rigsdag at blive stillet overfor Vilkaar af denne Art. Jeg skal derfor heller ikke optage de Ændringsforslag, som er stillede af mine Partifæller i det andet høje Ting. Men selv om det er haabløst og unyttigt, vil jeg alligevel gerne komme med nogle Bemærkninger mod et Par Paragraffer, fordi det skal siges, og helst siges saa højt, at det kan høres ikke alene i denne Sal, men over hele Landet, at der er adskillige Ting i den nuværende Regerings og Regeringspartiets Politik, som det er interessant at faa ud til Befolkningens Kundskab, saaledes at Befolkningen kan vide Besked, naar den Dag kommer — og den kommer, vi havde for vor Hovedstads Vedkommende en af de Dage i Gaar —, da Befolkningen reagerer mod den Magt, som vil tvinge den ind i utaaelige Forhold. Derfor vil jeg gerne nævne et Par af de Spørgsmaal, som har været de mest fremherskende i Behandlingen i det andet høje Ting.

Jeg skal først nævne Indstillingsretten og Valget af Medlemmer til Huslejenævnene.

Det har forbavset mig i allerhøjeste Grad, at den højtærede Indenrigsminister og hans Parti kan indtage den Stilling, de indtager til denne Indstillingsret og Valget af Huslejenævnsmedlemmer. Jeg husker fra min grønneste Ungdom, da Politik begyndte at fange min Interesse, at Partiet Venstre stod skarpt overfor Højrepartiet i Kravet om det kommunale Selvstyre i vort Land. Der er sagt mange alvorlige og sande Ord om det kommunale Selvstyres Ret og Borgernes Ret til at lede deres egne Forhold. Nu kommer imidlertid den højtærede Indenrigsminister, tilhørende Partiet Venstre — ganske vist tilhørende Regeringen, hvor et andet konservativt Parti har større eller mindre Aktier, jeg ved ikke hvor store eller smaa de er, men det har Aktier, som der skal tages Hensyn til Gang paa Gang i de Forslag, som forelægges Rigsdagen —, nu kommer den højtærede Indenrigsminister med et Forslag, der efter min ringe Opfattelse indeholder en Krænkelser af det kommunale Selvstyre. Thi dette Forslag om Indstilling og Valg af Nævnsmedlemmer siger, at Nævnsmedlemmerne vælges f. Eks. i København af Borgerrepræsentationen, men Lejer- og Grundejerorganisationerne har Ret til at indstille, og indstille dobbelt saa mange, og hvis Borgerrepræsentationen eller Kommunalbestyrelsen ikke kan finde et tilstrækkeligt Antal blandt de indstillede, kan den sende Indstillingen retur og faa en ny Indstilling, som den saa skal bøje sig for. Det er det, jeg synes er en Krænkelser af det kommunale Selvstyre, en Krænkelser, som støder mig paa det alleralvorligste, thi det fører til, at den af Kommunens Borgere valgte Kommunalbestyrelses Magt og Indflydelse paa Kommunens Styrelse bliver flyttet fra Kommunens valgte Tilidsmænd over i Organisationer, der efter min Mening ikke paa dette Omraade og paa dette Sted bør have den Indflydelse, som ene bør være hos det af alle Byens Borgere valgte kommunale Raad.

Den anden Paragraf, jeg ønsker at gøre et Par Bemærkninger om, er § 6 B. Det er Spørgsmaalet om Huslejeforhøjelsen, det Punkt i § 6, som siger, at Grundejeren kan udenom Nævnet, eller rettere uden Nævnets Tilladelse, forhøje Lejen med indtil 30 pCt. over, hvad Lejen var den 1. August 1914. Der kunde holdes et meget langt Foredrag om denne Lejeforhøjelse. Jeg skal af forskellige Grunde ikke gøre det; væsentlig fordi det er sagt saa indgaaende i det andet høje Ting og i Dagspressen. Jeg tror ogsaa, at enhver er fuldt og helt klar over de farlige Konsekvenser, der ligger i denne